

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia ..... 2022 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2137 oraz z 2022 r. poz. 88) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1843, z 2016 r. poz. 1564, z 2017 r. poz. 1972, z 2019 r. poz. 1773 oraz z 2020 r. poz. 2025) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule rozporządzenia wyraz „rolniczych” zastępuje się wyrazami „związanych z rolnictwem i leśnictwem”;
- 2) w § 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz „rolniczych” zastępuje się wyrazami „związanych z rolnictwem i leśnictwem”;
- 3) w § 2:
  - a) w ust. 1:
    - pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) jest osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która jako mikro- lub małe

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1950).

przedsiębiorstwo, w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „załącznikiem I do rozporządzenia Komisji”:

- a) wykonuje działalność gospodarczą w zakresie co najmniej jednego z rodzajów działalności określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia przez okres co najmniej dwóch lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy; do tego okresu wlicza się również okres zawieszenia prowadzenia tej działalności, lub
  - b) wykonuje albo podejmuje działalność gospodarczą w zakresie co najmniej jednego z rodzajów działalności określonych w załączniku nr 1a do rozporządzenia;”
- uchyla się pkt 3,
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Uznaje się, że warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1:
- 1) lit. a, jest spełniony, jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy na operację polegającą na wykonywaniu działalności gospodarczej:
    - a) w okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy, wykonuje co najmniej jeden z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia, zgodnie z wpisem:
      - w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub
      - w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym lub umową lub statutem w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej oraz
    - b) udokumentuje fakturą VAT lub wydrukiem paragonu fiskalnego kasy rejestrującej wykonanie usług wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia na kwotę co najmniej 20 tys. złotych brutto, nie mniej jednak niż 10 tys. złotych brutto w każdym z 12

---

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2016, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 236 z 14.09.2017, str. 28, Dz. Urz. UE L 215 z 07.07.2020, str. 3 oraz Dz. Urz. UE L 89 z 16.03.2021, str. 1.

miesięcznych okresów poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy;

- 2) lit. b, jest spełniony, jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy na operację polegającą na:
  - a) wykonywaniu działalności gospodarczej, zgodnie z wpisem, umową lub statutem, o których mowa w pkt 1 lit. a, wykonuje co najmniej jeden z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1a do rozporządzenia,
  - b) podejmowaniu działalności gospodarczej, zgodnie z wpisem, umową lub statutem, o których mowa w pkt 1 lit. a, podjął, nie później niż do dnia złożenia wniosku o pierwszą płatność, co najmniej jeden z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1a do rozporządzenia.”;
- 4) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W przypadku podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526, 2320 oraz z 2021 r. poz. 2052) pomoc jest przyznawana, jeżeli poza warunkami wymienionymi w § 2, podmiot ten jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, z tym że w przypadku podmiotu wykonującego co najmniej jeden z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia – co najmniej dwa lata przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału – jeżeli poza warunkami wymienionymi w § 2, jego oddział jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, z tym że w przypadku podmiotu wykonującego co najmniej jednego z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia – co najmniej dwa lata przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.”;
- 5) w § 4:
  - a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wykonują, w ramach umowy spółki, działalność usługową:

- a) co najmniej od dwóch lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy w zakresie co najmniej jednego z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia, lub
  - b) przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy w zakresie co najmniej jednego z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1a do rozporządzenia;”
- b) pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:
- „4) każdy ze współników będący osobą prawną, z wyjątkiem przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, z tym że w przypadku podmiotu wykonującego co najmniej jednego z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia – co najmniej dwa lata przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
  - 5) oddział każdego przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach tego oddziału, jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, z tym że w przypadku podmiotu wykonującego co najmniej jednego z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia – co najmniej dwa lata przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.”;
- 6) w § 5 w ust. 2 w pkt 3 w części wspólnej oraz w ust. 4 w pkt 1 w lit. d liczbę „2023” zastępuje się liczbą „2025”;
- 7) w § 6:
- a) w ust. 1:
    - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
      - „1) zakupu lub związane z umową leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności:
        - a) nowych maszyn, narzędzi lub urządzeń do produkcji rolnej:
          - przeznaczonych do:

- – uprawy gleby oraz siewu, sadzenia, pielęgnacji, ochrony, nawożenia i zbioru roślin,
  - – przygotowywania, mycia, suszenia, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, ważenia i pakowania produktów rolnych w celu przygotowywania ich do sprzedaży,
  - – przygotowywania pasz,
  - – rozdrabniania i szarpania słomy i roślin,
  - – chowu i hodowli zwierząt gospodarskich, w tym urządzeń do korekty racic,
  - ciągników, kombajnów zbożowych, sieczkarni polowych, ładowarek samobieżnych i przyczep rolniczych
  - w ramach operacji realizowanej w zakresie określonym w lp. 1–3 załącznika nr 1 do rozporządzenia,
- b) nowych maszyn, narzędzi lub urządzeń:
- przeznaczonych do:
    - – przygotowania gleby pod zalesienia,
    - – zalesień,
    - – pielęgnacji upraw leśnych,
    - – ochrony lasu,
    - – przycinania lub zrębkowania gałęzi drzew,
    - – pozyskiwania i zbioru biomasy leśnej na cele energetyczne,
  - ciągników leśnych
  - w ramach operacji realizowanej w zakresie określonym w lp. 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia,
- c) nowych maszyn, narzędzi lub urządzeń:
- przeznaczonych do:
    - – regeneracyjnego kształtowania cieków wodnych i obszarów wodno-błotnych,
    - – układania drenażu,
    - – kopania stawów oraz zbiorników,
  - ciągników górskich
  - w ramach operacji realizowanej w zakresie określonym w lp. 1 załącznika nr 1a do rozporządzenia,

- d) nowych maszyn, narzędzi lub urządzeń przeznaczonych do mycia i dezynfekcji:
    - budynków inwentarskich,
    - hal do produkcji rolniczej,
    - urządzeń, maszyn i pojazdów rolniczych,
    - urządzeń, maszyn i pojazdów leśnych
    - w ramach operacji realizowanej w zakresie określonym w lp. 2 załącznika nr 1a do rozporządzenia,
  - e) aparatury pomiarowej i kontrolnej w ramach operacji realizowanej w zakresie określonym w lp. 1–3 załącznika nr 1 do rozporządzenia,
  - f) sprzętu komputerowego i oprogramowania, służących do zarządzania przedsiębiorstwem lub wspomagających sterowanie procesem świadczenia usług w ramach operacji realizowanej w zakresie określonym w załączniku nr 1 lub nr 1a do rozporządzenia;”
- po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:
- „1a) zakupu:
- a) stacji bazowych służących do przesyłu danych, w tym LoRaWan,
  - b) sensorów,
  - c) urządzeń i czujników do pomiaru:
    - wilgotności gleby,
    - zasolenia gleby,
    - temperatury,
    - jakości powietrza,
    - jakości wody,
  - d) urządzeń sterujących,
  - e) pedometrów i akcelerometrów,
  - f) dronów do inspekcji infrastruktury, w tym ogrodzeń, zadaszeń, wodopojów,
  - g) stacji meteo,
  - h) sprzętu komputerowego, w tym laptopa, tabletu, serwera w wysokości nieprzekraczającej 20% pozostałych kosztów kwalifikowalnych,
  - i) gotowych rozwiązań wspomagających technologie cyfrowe, w tym aplikacji, chmur obliczeniowych, przestrzeni dyskowych na licencji

- samodzielnej lub oprogramowaniu jako usługa SaaS w wysokości nieprzekraczającej 20% pozostałych kosztów kwalifikowalnych – w ramach operacji realizowanej w zakresie określonym w lp. 3 załącznika nr 1a do rozporządzenia;
- 1b) wdrożenia aplikacji typu Open Source wspomagających technologie cyfrowe w ramach operacji realizowanej w zakresie określonym w lp. 3 załącznika nr 1a do rozporządzenia, w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;”,
- w pkt 3 wyrazy „pkt 1 lit. a i b” zastępuje się wyrazami „pkt 1 lit. a–e”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Koszt zakupu ciągników, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie, lit. b tiret drugie oraz lit. c tiret drugie, może być kosztem kwalifikowalnym w części nieprzekraczającej 50% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.”,
- c) w ust. 4 wyrazy „ust. 1 pkt 1 lit. a i b” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 1 lit. a–e”,
- d) w ust. 8 w pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
- „7) kosztów rozbudowy infrastruktury sieci 5G oraz sieci światłowodowej.”;
- 8) § 7 otrzymuje brzmienie:
- „§ 7. Pomoc przyznaje się w wysokości do 50% kosztów kwalifikowanych, a w przypadku pomocy przyznawanej na operacje w zakresie określonym w lp. 1 i 3 załącznika nr 1a do rozporządzenia – w wysokości do 65% kosztów kwalifikowalnych.”;
- 9) w § 9 w ust. 2 w pkt 2 po wyrazach „w załączniku nr 1” dodaje się wyrazy „lub nr 1a”;
- 10) w § 12:
- a) w ust. 2:
- w pkt 8 wyrazy „§ 2 ust. 4” zastępuje się wyrazami „§ 2 ust. 4 pkt 1 lit. a”,
- w pkt 9 po wyrazie „prowadzi” dodaje wyrazy „,albo będzie prowadził”;
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Jeżeli biznesplan nie jest składany w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 72, 802, 1135, 1163 i 1598), wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy, składa się go na informatycznym nośniku danych (CD, DVD lub pamięć USB).”;
- 11) w § 15:

- a) w ust. 2:
- w pkt 1:
    - w lit. a po wyrazie „operacji” dodaje się wyrazy „realizowanej w zakresie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia,”,
    - w lit. b po wyrazie „niskoemisyjnych” dodaje się wyrazy „w zakresie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia,”,
  - w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:
    - „4) realizowanie operacji w zakresie określonym w załączniku nr 1a do rozporządzenia:
      - a) w lp. 1 – za które przyznaje się 2 pkt,
      - b) w lp. 3 w następujących obszarach:
        - ograniczanie zużycia środków ochrony roślin, lub
        - zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi, lub
        - nowoczesne zarządzanie stadem zwierząt
      - za które przyznaje się 2 pkt;
    - 5) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w zakresie określonym w załączniku nr 1 lub nr 1a do rozporządzenia:
      - a) posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować lub
      - b) jest osobą fizyczną i posiada kwalifikacje zawodowe odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub
      - c) wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować
    - za które przyznaje się 2 pkt.”,
- b) w ust. 3 w pkt 2:
- lit. a otrzymuje brzmienie:
    - „a) gdy o pomoc ubiega się podmiot będący osobą fizyczną:
      - stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej wskazane w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo miejsce zamieszkania, jeżeli podmiot nie posiada stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej – w przypadku operacji polegającej na rozwijaniu działalności gospodarczej w zakresie określonym w załączniku nr 1 lub nr 1a do rozporządzenia,”

- miejsce zamieszkania – w przypadku operacji polegającej na podejmowaniu działalności gospodarczej w zakresie określonym w załączniku nr 1a do rozporządzenia,”;
- 12) w § 22 w ust. 1 w pkt 9 skreśla się wyrazy „wielkości i”;
- 13) w § 24a liczbę „2023” zastępuje się liczbą „2025”;
- 14) załącznik nr 1 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 15) po załączniku nr 1 do rozporządzenia dodaje się załącznik nr 1a w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do przyznawania pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w sprawach dotyczących postępowań wszczętych i niezakończonych zawarciem umowy o przyznaniu pomocy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym, z tym że § 5 ust. 2 pkt 3 i ust. 4 pkt 1 lit. d rozporządzenia zmienianego w § 1, stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem,

§ 3. Do wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi wypłatą pomocy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym, z tym że § 22 ust. 1 pkt 9 oraz § 24a rozporządzenia zmienianego w § 1, stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA

I ROZWOJU WSI

Mariusz Gorzowski
dyrektor
Departamentu Prawnego
za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
/podpisano elektronicznie/

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia .... 2022 r. (poz. ...)

Załącznik nr 1

**WYKAZ WYKONYWANYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, W
ZAKRESIE KTÓRYCH MOŻE BYĆ PRYZNANA POMOC**

Lp.	Podklasa	Nazwa grupowania	Zakres usług
1.	01.61	Działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną	Związane z rolnictwem
2.	01.62	Działalność usługowa wspomagająca chów i hodowlę zwierząt gospodarskich	Związane z rolnictwem
3.	01.63	Działalność usługowa następująca po zbiorach	Związane z rolnictwem
4.	02.40	Działalność związana z leśnictwem	Związane z leśnictwem

Załącznik nr 2

**WYKAZ PODEJMOWANYCH I WYKONYWANYCH RODZAJÓW
DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, W ZAKRESIE KTÓRYCH
MOŻE BYĆ PRYZNANA POMOC**

Lp.	Podklasa	Nazwa grupowania	Zakres usług
1.	42.91.Z	Roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej	Związane z rolnictwem w zakresie zabezpieczania lub utrzymania urządzeń wodnych
2.	81.2	Sprzątanie obiektów	Związane z rolnictwem i leśnictwem w zakresie mycia i dezynfekcji
3.	62.01.Z	Działalność związana z oprogramowaniem	Związane z rolnictwem w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych

UZASADNIENIE

Zmiana rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1843, z późn. zm.) podyktowana jest m.in. koniecznością dostosowania przepisów tego rozporządzenia do zmiany Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) w kontekście wydłużenia okresu wdrażania poddziałania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. d, ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2137), zwanej dalej „ustawą o PROW 2014–2020” oraz w kontekście poszerzenia typu operacji w ramach poddziałania o nowy rodzaj świadczenia usług (usługi leśne) oraz nowe zakresy wsparcia w celu zwiększenia dostępności do usług związanych z rolnictwem i leśnictwem. Projektowane zmiany mają na celu umożliwienie ubiegania się o wsparcie szerszemu gronu potencjalnych beneficjentów jak i promowanie rozwoju przedsiębiorczości w zakresie świadczenia usług związanych z rolnictwem i leśnictwem obszarach wiejskich w gospodarstwach rolnych i leśnych.

Przedmiotowa zmiana PROW 2014–2020 została pozytywnie zaopiniowana uchwałą nr 198 z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie zmian w działaniu M06 „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, w poddziałaniu 6.4 „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej”, w typie operacji „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, oraz zatwierdzona decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej C(2021) 6553 z dnia 31 sierpnia 2021 r. zatwierdzającą zmianę programu rozwoju obszarów wiejskich dla Polski do celów wsparcia w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz zmieniającą decyzję wykonawczą C(2021) i ogłoszona w Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2021 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. z 2021 r. poz. 840).

Zmiany zaproponowane w § 1 pkt 6 lit. b oraz pkt 14 projektowanego rozporządzenia są konsekwencją wydłużenia okresu realizacji PROW 2014–2020 o 2 lata w związku z wejściem w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanawiającego niektóre przepisy przejściowe dotyczące wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w latach 2021 i 2022 oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do zasobów i stosowania w latach 2021 i 2022 oraz rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zasobów i rozdziału takiego wsparcia na lata 2021 i 2022 (Dz. Urz. UE L 437 z 28.12.2020, str.1). Obecnie pomoc przyznaje się, jeżeli wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową, nastąpi m.in. nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 r. Ze względu na planowane przedłużenie wdrożenia przedmiotowego poddziałania o 2 lata w związku z tzw. okresem przejściowym konieczne jest przesunięcie ostatecznego terminu składania wniosku o płatność końcową. Konsekwentnie proponuje się analogiczną zmianę dotyczącą wydłużenia ww. terminu w przepisie umożliwiającym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wyrażenie zgody na zakończenie realizacji operacji lub złożenie wniosku o płatność po upływie terminów określonych w § 5 ust. 2 pkt 3 oraz ust. 4 pkt 1 lit. d rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. W ramach projektowanego rozporządzenia zaproponowano wydłużenie ostatecznej daty na zakończenie realizacji operacji, tj. nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r.

Proponuje się również poszerzenie rodzaju świadczonych usług o usługi leśne, jak również poszerzenie zakresu świadczonych usług związanych z rolnictwem w ramach przedmiotowego poddziałania. W związku z poszerzeniem rodzaju usług o usługi dla leśnictwa zmiany wymaga nazwa typu operacji na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług związanych z rolnictwem i leśnictwem” (§ 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia). Tym samym dostosowuje się tytuł zmienianego rozporządzenia (§ 1 pkt 1 projektowanego rozporządzenia) do proponowanej zmiany.

Poszerzenie rodzaju typu operacji o świadczenie usług leśnych ma na celu umożliwienie uzyskania wsparcia na zakup nowych maszyn leśniczych. Propozycja ta wychodzi naprzeciw postulatam Polskiej Leśnej Izby Gospodarczej skierowanym do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Firmy świadczące usługi leśne dysponują w ogromnej mierze starymi, zużytymi maszynami. Zakup nowoczesnych urządzeń wpłynie na poprawę ochrony środowiska. Prywatne firmy leśne, tzw. Zakłady Usług Leśnych (ZUL), to przeważnie przedsiębiorstwa działające przede wszystkim na obszarach wiejskich. Wspieranie takich przedsiębiorstw jest istotnym elementem polityki rozwoju obszarów wiejskich, a wspieranie firm świadczących usługi leśne ma istotne znaczenie dla rozwoju form działalności pozarolniczej na wsi. W związku z pojawiającymi się nowymi potrzebami na obszarach wiejskich w zakresie świadczenia różnego rodzaju usług, jak również większej dostępności do nich, proponuje się zatem rozszerzyć typ operacji o usługi leśne dla mikro- i małych przedsiębiorstw (§ 1 pkt 3 lit. a tiret pierwsze projektowanego rozporządzenia). Wpłynie to w znaczący sposób na zwiększenie przedsiębiorczości i zwiększenie dostępności do usług dla leśnictwa na obszarach wiejskich. Mając na uwadze ukierunkowanie nowej perspektywy na lata 2021–2027, m.in na zrównoważoną gospodarkę leśną, wprowadzenie takiej zmiany umożliwi realizację tego celu już w obecnym okresie programowania. Ze względu na to, iż poszerzenie rodzaju typu operacji o usługi leśne w ramach poddziałania ukierunkowane będzie na przedsiębiorstwa, które już świadczą te usługi na obszarach wiejskich, o wsparcie ubiegać się będą mogły przedsiębiorstwa, które świadczą te usługi co najmniej 2 lata przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy, adekwatnie do warunku przyznania pomocy w ramach dotychczasowego wsparcia w ramach usług rolniczych (§ 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia). Inwestycje będą obejmować koszty związane z zakupem lub koszty związane z umową leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności nowych maszyn, narzędzi lub urządzeń służących do realizacji operacji w ramach świadczenia usług leśnych (§ 1 pkt 7 lit. a tiret pierwsze projektowanego rozporządzenia).

Ponadto w ramach operacji polegających na świadczeniu usług związanych z rolnictwem możliwe będzie ubieganie się o pomoc w ramach świadczenia dotychczasowych usług wspomagających produkcję roślinną lub wspomagających chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, lub następujących po zbiorach, na rozwój działalności gospodarczej, którą wnioskodawca prowadzi przez co najmniej 2 lata przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy (§ 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia). Wnioskodawca w ramach usług rolniczych będzie mógł ponadto wnioskować o pomoc na podejmowanie lub rozwijanie

działalności gospodarczej w zakresie zabezpieczania lub utrzymania urządzeń wodnych oraz w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych w ramach Rolnictwa 4.0 (§ 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia) .

Usługi związane z rolnictwem w zakresie zabezpieczenia lub utrzymania urządzeń wodnych będą mogły być świadczone m.in. dla spółek wodnych oraz ich związków, co pozwoli na obniżenie kosztów utrzymania przez nie w odpowiednim stanie urządzeń melioracji wodnych. Spółki wodne są niepublicznymi formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne na zasadzie dobrowolności i mają na celu zaspokajanie wskazanych przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.) potrzeb w zakresie gospodarowania wodami. Członkami spółek wodnych są rolnicy, a więc to oni ostatecznie korzystają z usług świadczonych przez przedsiębiorców będących beneficjentami przedmiotowego poddziałania. W związku z tym, iż budżet spółek wodnych nie pozwala na zakup nowych, specjalistycznych maszyn służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgotnieniem profilu glebowego spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny, korzystają one z usług zewnętrznych firm. W celu zwiększenia dostępności do tego typu ofert na obszarach wiejskich, poszerza się zakres wsparcia o podmioty, które jako – mikro lub małe przedsiębiorstwa podejmą bądź rozwiną prowadzoną już działalność usługową w przedmiotowym zakresie na rzecz gospodarstw rolnych (§ 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia). W związku z zapotrzebowaniem na tego typu usługi, w tym przez spółki wodne i ich związki, w skład których wchodzi rolnicy, operacje realizowane w ramach świadczenia takich usług będą premiowane w ramach przedmiotowego poddziałania (§ 1 pkt 11 lit. a tiret drugie projektowanego rozporządzenia). W celu umożliwienia aplikowania o pomoc większemu gronu potencjalnych beneficjentów i dzięki temu zwiększeniu oferowanych usług w przedmiotowym zakresie wsparcia nie będzie miał zastosowania wymóg spełnienia dwuletniego okresu prowadzenia działalności gospodarczej przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy.

Ze względu na zwiększoną potrzebę wsparcia gospodarstw rolnych w kierunku precyzyjnego rolnictwa, w ramach przedmiotowego poddziałania świadczenie usług związanych z rolnictwem poszerza się o świadczenie usług w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych (Rolnictwo 4.0) (§ 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia). Premiowane będą operacje w następujących obszarach tematycznych: ograniczenie zużycia

środków ochrony roślin, zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi, nowoczesne zarządzanie stadem zwierząt (§ 1 pkt 11 lit. a tiret drugie projektowanego rozporządzenia). Wraz z pojawieniem się inteligentnych czujników w maszynach i urządzeniach, wzrasta ilość danych dotyczących gospodarstw rolnych. Wzrasta zarówno ilość jak i zakres danych, a w przyszłości należy oczekiwać, że procesy zachodzące w gospodarstwach rolnych będą w coraz większym stopniu oparte na ich analizie. Szybki rozwój Internetu Rzeczy i chmur informatycznych napędza zjawisko tzw. „Smart Farming” – Rolnictwo 4.0. Rolnictwo precyzyjne uwzględnia jedynie zmienność w terenie, natomiast rolnictwo inteligentne jako Rolnictwo 4.0 wykracza poza to, opierając zarządzanie zadaniami nie tylko na parametrach lokalizacji, ale także na dodatkowych danych. Dane te dotyczą szeregu czynników współistniejących oraz znajomości sytuacji rzeczywistej. Funkcje ustawień w czasie rzeczywistym są wymagane do wykonywania działań właściwych dla danej sytuacji, szczególnie w przypadku nagle zmienionych warunków pracy lub innych okoliczności (np. alarm pogodowy lub chorobowy). Funkcje te obejmują zazwyczaj inteligentną pomoc we wdrożeniu, utrzymaniu i korzystaniu z danej technologii. „Smart Farming” – Rolnictwo 4.0 jako informatyczno-fizyczny system zarządzania, obejmuje inteligentne urządzenia, podłączone do Internetu, które kontrolują funkcjonowanie gospodarstwa. Te inteligentne urządzenia współpracują z konwencjonalnymi narzędziami (np. miernikiem opadów, ciągnikiem, linią technologiczną) poprzez wszelkiego rodzaju czujniki, zdolne do wykonywania niezależnych działań, tzw. technologie Big Data. W obliczu błyskawicznie rosnącego zapotrzebowania na żywność, wdrożenie sztucznej inteligencji i Big Data w świat rolnictwa staje się koniecznością. Poszerzenie zakresu wsparcia w ramach świadczenia usług związanych z rolnictwem w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych w ramach Rolnictwa 4.0 pozwoli nie tylko zwiększyć efektywność upraw, ale wpłynie również na obniżenie zanieczyszczenia plonów i środowiska.

W celu zwiększenia dostępu do usług dla rolnictwa w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych, beneficjentami będą mogły być podmioty, również z branży IT, mające doświadczenie w tym zakresie i rozwijające swoją działalność usługową na obszarach wiejskich, jak również podejmujące taką działalność usługową po raz pierwszy. O wsparcie będą mogły ubiegać się mikro- i małe przedsiębiorstwa, które będą realizowały przedmiotowe operacje na obszarach wiejskich. W ramach tego zakresu świadczenia usług związanych z rolnictwem nie będzie miał zastosowania 2-letni wymóg prowadzenia działalności

gospodarczej przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy w celu realizacji jak największej liczby operacji.

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się, aby koszty kwalifikowalne w ramach świadczenia usług związanych z rolnictwem w ramach wykorzystania technologii cyfrowych obejmowały m.in. koszty zakupu stacji bazowych służących do przesyłu danych, np. LoRaWan, sensorów, urządzeń i czujników do pomiaru wilgotności gleby, zasolenia gleby, temperatury, jakości powietrza, jakości wody, urządzeń sterujących, pedometrów i akcelerometrów, dronów do inspekcji infrastruktury (np. ogrodzeń, zadaszeń, wodopojów), stacji meteo (§ 1 pkt 7 lit. a tiret drugie projektowanego rozporządzenia). Ponadto w ramach operacji będzie można zakupić sprzęt komputerowy typu: laptop, tablet, serwer, jednak przy ustalaniu wysokości pomocy koszty takiego sprzętu uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej 20% pozostałych kosztów kwalifikowalnych. Koszt kwalifikowalny będą mogły stanowić również gotowe rozwiązania wspomagające wdrażane technologie cyfrowe w ramach operacji, z tym że przy ustalaniu wysokości pomocy koszty te uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej 20% pozostałych kosztów kwalifikowalnych. Kosztem kwalifikowalnym będzie również wdrożenie aplikacji typu Open Source wspomagających technologie cyfrowe wdrażane w ramach operacji, i w tym przypadku przy ustalaniu wysokości pomocy koszty w tym zakresie uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych. Z kolei w ramach tego zakresu wsparcia nie będzie się uwzględniać dofinansowania rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej (§ 1 pkt 7 lit. d projektowanego rozporządzenia).

Z kolei mając na uwadze potrzebę zintensyfikowania realizacji operacji w zakresie świadczenia usług związanych z rolnictwem w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych oraz w zakresie zabezpieczenia lub utrzymania urządzeń wodnych proponuje się zwiększyć wysokość refundacji do 65% kosztów inwestycji kwalifikującej się do wsparcia (§ 1 pkt 8 projektowanego rozporządzenia) w celu zwiększenia zainteresowania realizacją tego typu inwestycji oraz biorąc pod uwagę wysokość kosztów przedmiotowych inwestycji.

Wsparcie usług związanych z rolnictwem i leśnictwem proponuje się poszerzyć również o usługi w zakresie mycia i dezynfekcji budynków inwentarskich, hal do produkcji rolniczej oraz urządzeń, maszyn i pojazdów rolniczych i leśnych w celu zwiększenia dostępności do profesjonalnych usług świadczonych w ramach tej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich (§ 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia). Propozycję wsparcia w ramach tego

typu usług wprowadza się w celu spełnienia norm środowiskowo-klimatycznych, co ma szczególne znaczenie w okresie stanu epidemiologicznego obowiązującego w kraju. Przeprowadzanie dezynfekcji jest konieczne m.in w celu zminimalizowania zagrożeń chorobotwórczych zwierząt spowodowanych występowaniem bakterii, wirusów i grzybów. W wielu gospodarstwach nie docenia się wagi i znaczenia dezynfekcji często wykonując ją niestarannie, sporadycznie albo w ogóle jej nie stosując. Skutkiem takiego postępowania jest spadek odporności zwierząt w gospodarstwie rolnym, obniżenie skuteczności szczepień profilaktycznych i stosowanych leków. W rezultacie dochodzi do zwiększenia liczby upadków zwierząt, pogorszenia wyników produkcyjnych, co w konsekwencji skutkuje obniżeniem dochodowości gospodarstwa rolnego. Dezynfekcja ma na celu m. in zabezpieczenie przed zakażeniem zwierząt poprzez niszczenie w środowisku, w którym one przebywają, różnych form drobnoustrojów chorobotwórczych. Ponadto niezwykle istotne jest też przeprowadzanie dezynfekcji i czyszczenia wszelkiego rodzaju maszyn i urządzeń zarówno rolniczych i leśnych, które mają na celu usuwanie bakterii, wirusów i grzybów, zabezpieczając powierzchnię przed ich ponownym pojawieniem się. Z uwagi na to, jak wiele czynników wpływa na skuteczność przeprowadzenia dezynfekcji (właściwości chemiczne i fizyczne stosowanego środka dezynfekcyjnego, stężenie i czas działania preparatu, warunki wykonania dezynfekcji), w projektowanym rozporządzeniu poszerza się świadczenie usług o przedmiotowy zakres wsparcia. O pomoc będą mogli ubiegać się wnioskodawcy, którzy jako mikro- lub małe przedsiębiorstwa, podejmą albo już wykonują działalność gospodarczą w tym zakresie (§ 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia). Takie rozwiązanie z pewnością przyczyni się do zwiększonej liczby realizacji operacji w tym zakresie na obszarach wiejskich, a tym samym do zwiększonego zainteresowania korzystaniem z tego typu profesjonalnych usług. Kosztami kwalifikowalnymi będą mogły być koszty zakupu lub koszty związane z umową leasingu, nowych maszyn, narzędzi lub urządzeń przeznaczonych do realizacji operacji w przedmiotowym zakresie wsparcia (§ 1 pkt 7 lit. a tiret pierwsze projektowanego rozporządzenia).

W projektowanym rozporządzeniu wprowadza się rozwiązania dostosowujące obowiązujące przepisy do proponowanej regulacji w zakresie umożliwienia aplikowania o pomoc podmiotom, które będą wykonywać działalność gospodarczą w określonych zakresach wsparcia bez konieczności spełnienia warunku dotyczącego wykonywania działalności gospodarczej w ramach świadczenia usług co najmniej przez okres 2 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy, jak również podmiotom, które dopiero ją podejmą. W

tym celu dostosowuje się przepisy odnoszące się do wykonywania działalności gospodarczej w ramach świadczenia usług w zakresie zabezpieczania lub utrzymania urządzeń wodnych, usług w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych oraz w ramach świadczenia usług w zakresie mycia i dezynfekcji (§ 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia). Ponadto, w odniesieniu do wsparcia w ramach wykonywania, jak i podejmowania działalności gospodarczej w ramach poddziałania dostosowuje się przepis regulujący ubieganie się o pomoc przez osobę prawną albo spółkę osobową oraz w ramach oddziału (§ 1 pkt 4 projektowanego rozporządzenia).

Proponuje się również dostosować przepisy zmienianego rozporządzenia w ramach załączników jakie zawiera wniosek o przyznanie pomocy w przypadku realizacji operacji w ramach działalności gospodarczej z uwzględnieniem działalności gospodarczej już wykonywanej, jak i dopiero podejmowanej w ramach poddziałania (§ 1 pkt 10 lit. a tiret pierwsze i drugie projektowanego rozporządzenia).

Zmiana zaproponowana w § 1 pkt 10 lit. b projektowanego rozporządzenia wynika z konieczności nowelizacji przepisów rozporządzenia w związku z wprowadzeniem w Polsce tzw. doręczeń elektronicznych. Z dniem 5 października 2021 r. weszła w życie zmiana art. 42b ustawy o PROW 2014–2020 wprowadzona ustawą z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320, z późn. zm.). Zgodnie z nowymi przepisami wnioski o przyznanie pomocy, a także inne dokumenty, mogą być składane do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy, a nie jak dotychczas w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą. W związku z powyższym konieczne jest dostosowanie przepisów rozporządzenia do nowej regulacji.

W związku z poszerzeniem zakresów wsparcia w ramach poddziałania proponuje się poszerzenie kryteriów wyboru operacji, w tym o możliwość wykazania się przez wnioskodawcę doświadczeniem bądź kwalifikacjami w ramach realizowanej operacji (§ 1 pkt 11 lit. a projektowanego rozporządzenia).

Mając na uwadze, iż o pomoc będzie mogła ubiegać się osoba fizyczna na podejmowanie działalności gospodarczej w ramach świadczenia usług związanych z rolnictwem i leśnictwem, proponuje się w projektowanym akcie normatywnym uregulować kwestię miejsca realizacji

operacji z możliwością wskazania przez podmiot ubiegający się o pomoc miejsca zamieszkania, co zgodne jest również z przepisami wykonawczymi w ramach innych poddziałań PROW 2014–2020 (§ 1 pkt 11 lit. b tiret pierwsze projektowanego rozporządzenia).

W związku z koniecznością doprecyzowania przepisów w zakresie zobowiązań beneficjentów związanych z koniecznością utrzymania przez 3 lata związania celem operacji wielkości działalności gospodarczej bez możliwości jego ewentualnego powiększenia, np. z zadeklarowanego mikroprzedsiębiorstwa na małe przedsiębiorstwo, proponuje się dostosować obowiązujące przepisy mogące wprowadzać w błąd przedsiębiorców, będących beneficjentami poddziałania (§ 1 pkt 12 projektowanego rozporządzenia). Zobowiązanie do utrzymania wielkości przedsiębiorstwa nie ma na celu ograniczenia przedsiębiorcy co do rozwoju swojej działalności, w tym przez zwiększenie wielkości. Doprecyzowanie przepisów tym zakresie pozwoli uniknąć mogących pojawić się wątpliwości interpretacyjnych.

W związku z poszerzeniem zakresów wsparcia w ramach usług związanych z rolnictwem i leśnictwem proponuje się dokonać odpowiedniej modyfikacji tabeli w załączniku 1 do zmienianego rozporządzenia i dodać nową podklasę wraz z nazwą grupowania oraz odpowiednio zakresy usług w ramach których może być przyznana pomoc (§ 1 pkt 14 projektowanego rozporządzenia).

Z kolei w związku z możliwością ubiegania się o pomoc w ramach świadczenia usług na podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej związanej z rolnictwem i leśnictwem w ramach nowych zakresów wsparcia w projektowanym rozporządzeniu dodaje się nowy załącznik 1a w brzmieniu określonym w załączniku do projektowanego rozporządzenia zawierający wykaz podejmowanych i wykonywanych rodzajów działalności gospodarczej, w zakresie których może być przyznana pomoc zgodnie z klasyfikacją PKD w odniesieniu do poszczególnych zakresów wsparcia (§ 1 pkt 15 projektowanego rozporządzenia).

W § 2 projektowanego rozporządzenia proponuje się przepis przejściowy, z którego wynika, że do przyznawania pomocy w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, zastosowanie mają dotychczasowe przepisy w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej”, z wyłączeniem przepisów zmienianych w projektowanym rozporządzeniu odnoszących się do przyznania pomocy wynikających ze zmiany PROW 2014–2020 w kontekście wydłużenia okresu wdrażania poddziałania.

Z kolei w ramach przepisu przejściowego § 3 projektowanego rozporządzenia odnoszącego się do wypłaty pomocy, doregulowuje się przepis odnoszący się do zobowiązań wszystkich beneficjentów, zarówno przyszłych, jak i tych, z którymi umowy zostały już podpisane, w zakresie utrzymania wielkości działalności gospodarczej, w celu zniwelowania błędnej interpretacji przepisów w tym przedmiocie, mogącej prowadzić do takiego sposobu postępowania, w którym beneficjent nie mógłby rozwijać wielkości swojego przedsiębiorstwa. Ponadto, mając na uwadze, iż zaproponowane przepisy dotyczące wypłaty pomocy są korzystne dla beneficjentów poprzez możliwość wydłużenia ostatecznej daty zakończenia realizacji operacji, przepis przejściowy reguluje, aby przepisy w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem w ramach wydłużonego terminu na realizację operacji, miały zastosowanie do spraw objętych postępowaniami w sprawie wypłaty pomocy finansowej na podstawie umów o przyznaniu tej pomocy, zawartych w związku z postępowaniami w sprawach o przyznanie pomocy finansowej niezależnie od terminu wszczęcia tych postępowań, tj. w ramach wszystkich dotychczasowych naborów wniosków o przyznanie pomocy.

Należy podkreślić, że rozwiązania przewidziane w projektowanym rozporządzeniu są bardzo korzystne dla potencjalnych beneficjentów ww. typu operacji, w tym w związku z wydłużeniem terminu na zakończenie realizacji operacji, jak również poszerzeniem zakresów katalogu usług związanych z rolnictwem i leśnictwem na które będzie można ubiegać się o wsparcie. W związku z tym, wejście w życie rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia nie będzie stało w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego. Za wejściem w życie projektowanego rozporządzenia w tym terminie przemawia także ważny interes państwa, który w demokratycznym państwie przejawia się m.in. przez ważny interes jego obywateli.

W przypadku projektowanego rozporządzenia nie zachodzi przesłanka utraty jego mocy ze względu na zmianę upoważnienia ustawowego zawartego w art. 45 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy PROW. Wprawdzie przepis art. 45 ustawy PROW został zmieniony, ale zakres zmiany tego upoważnienia nie dotyczy zakresu upoważnienia, jaki stanowi podstawę do wydania projektowanego rozporządzenia. Operacje w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” były i będą nadal wybierane zgodnie z kryteriami wyboru określonymi w przepisach zmienianego rozporządzenia zgodnie z art. 49 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na

rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.).

Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało pozytywny wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców, przez umożliwienie im dostępu do przyznania pomocy w ramach poddziałania.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie będzie podlegał notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie będzie podlegał zasięgnięciu opinii, dokonaniu konsultacji oraz uzgodnieniu z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

<p>Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ryszard Bartosik Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Dyrektor Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej MRiRW tel. 22 623 18 42 Marta Szóstek-Górska, główny specjalista, Wydział Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Departament Wspólnej Polityki Rolnej MRiRW (tel. 22 623 26 52), e-mail: marta.szostek@minrol.gov.pl Beata Rodak, Naczelnik Wydziału Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Departament Wspólnej Polityki Rolnej MRiRW (tel. 22 623 15 32), e-mail: beata.rodak@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 10.07.2021 r.</p> <p>Źródło: art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2137)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: 310</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Niedostosowanie przepisów zmienianego rozporządzenia do wydłużenia okresu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) o 2 lata w związku z wejściem w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanawiającego niektóre przepisy przejściowe dotyczące wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w latach 2021 i 2022 oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 i

(UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do zasobów i stosowania w latach 2021 i 2022 oraz rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zasobów i rozdziału takiego wsparcia na lata 2021 i 2022 (Dz. Urz. UE L 437 z 28.12.2020, str.1).

2. Niedostosowanie przepisów zmienianego rozporządzenia do zmienionego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) w ramach poddziałania 6.4 w związku z poszerzeniem typu operacji o usługi leśne, jak również nowe zakresy wsparcia w ramach usług związanych z rolnictwem i leśnictwem.
3. Problemy z interpretacją przepisów zmienianego rozporządzenia pod kątem zobowiązań umownych w ramach poddziałania.

Osiągnięcie celu projektu rozporządzenia nie jest możliwe za pomocą innych środków niż legislacyjne.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

1. Proponuje się dostosowanie przepisów do PROW 2014–2020 w zakresie terminu na złożenie wniosku o płatność końcową oraz rozliczenie operacji realizowanych w ramach poddziałania. Dostosowanie przedmiotowego rozporządzenia do obowiązujących przepisów prawa w zakresie terminów realizacji poddziałania 6.4 w dłuższej perspektywie niż to pierwotnie wynikało z PROW 2014–2020 będzie miało korzystny wpływ na obecnych i przyszłych beneficjentów, w szczególności z punktu widzenia wydłużonego czasu wdrażania poddziałania, co umożliwi zaplanowanie i realizację dodatkowych operacji oraz pozwoli zyskać więcej czasu na realizację tych, które już są wdrażane (szczególnie w związku z ostatnim oraz planowanym naborem wniosków o przyznanie pomocy).

Proponuje się również poszerzyć rodzaj świadczonych usług o usługi leśne, w związku z czym zmiana ulega również nazwa typu operacji na „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług związanych z rolnictwem i leśnictwem”. O pomoc w ramach usług leśnych będzie mógł ubiegać się podmiot, który jako mikro- lub małe przedsiębiorstwo prowadzi taką działalność gospodarczą co najmniej przez okres 2 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy, tak jak ma to miejsce w przypadku ubiegania się o wsparcie na operacje w ramach dotychczasowych usług rolniczych. Zmiana związana z potrzebami na tego rodzaju usługi i z potrzebami związanymi z zakupem nowych maszyn i urządzeń przez przedsiębiorców świadczących takie usługi na rynku. Wsparcie umożliwi poszerzenie grona potencjalnych beneficjentów i przyczyni się do zwiększenia przedsiębiorczości w tym zakresie, a jednocześnie zwiększy dostęp do takich usług.

Ponadto poszerza się poddziałanie o nowe zakresy wsparcia o usługi związane z rolnictwem i leśnictwem, na które będzie można ubiegać się o wsparcie na podejmowanie, jak i na rozwijanie już wykonywanej działalności, przy jednoczesnym wyłączeniu warunku przyznania pomocy zobowiązującym do prowadzenia działalności usługowej co najmniej przez 2 lata przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy.

Pomoc będzie mogła być przyznana podmiotom na podejmowanie i wykonywanie działalności usługowej

związanej z rolnictwem w zakresie zabezpieczania lub utrzymania urządzeń wodnych, w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych w ramach Rolnictwa 4.0 oraz związanej z rolnictwem lub leśnictwem w zakresie mycia i dezynfekcji budynków inwentarskich, hal do produkcji rolniczej, urządzeń maszyn i pojazdów rolniczych lub leśnych. Taka zmiana przyczyni się do większej dostępności świadczenia usług w tych zakresach oraz wzmocnienia konkurencyjności gospodarstw rolnych i leśnych na obszarach wiejskich przez zwiększenie katalogu potencjalnych beneficjentów, którzy będą kontynuować, albo dopiero podejmować w tych zakresach usługi związane z rolnictwem lub leśnictwem, a przez to większej dostępności do oferowanych usług skierowanych do rolników.

W związku z poszerzeniem rodzaju oraz zakresów wsparcia poszerza się również katalog kosztów kwalifikowalnych, co umożliwi realizację operacji pod kątem zakupu nowych maszyn, urządzeń, narzędzi w ramach poddziałania w celu wykorzystywania ich w obrębie gospodarstw rolnych w ramach świadczonych usług.

W załączniku nr 1 do zmienianego rozporządzenia dodaje się nowy rodzaj działalności gospodarczej zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), który jest skierowany na usługi związane z leśnictwem, do których zastosowanie ma również spełnienie dotychczas obowiązującego warunku przyznania pomocy w ramach świadczenia usług rolniczych, a mianowicie dwuletniego okresu prowadzenia działalności przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy, jak również dodaje się w załączniku poszczególne zakresy usług w ramach rodzajów działalności objętych wsparciem. Z kolei w wyniku poszerzenia zakresów wsparcia w ramach świadczenia usług zarówno na podejmowanie działalności gospodarczej, jak i jej rozwijanie w ramach wykonywanej już działalności, dodaje się nowy załącznik z wymienionymi rodzajami działalności gospodarczej zgodnie z PKD, które odpowiadają poszczególnym zakresom wsparcia określonym w tym załączniku.

W związku ze zwiększonym katalogiem zakresów wsparcia proponuje się także poszerzyć katalog kryteriów wyboru, według których dana operacja będzie oceniana. Premiowane mogą być operacje realizowane w ramach świadczenia usług związanych z rolnictwem w zakresie zabezpieczania lub utrzymania urządzeń wodnych oraz w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych w ramach Rolnictwa 4.0 w obszarze ograniczenia zużycia środków ochrony roślin, czy nowoczesnego zarządzania stadem zwierząt. Ponadto dodatkowe punkty proponuje się przyznawać również za kwalifikacje czy doświadczenie adekwatne do realizowanej operacji. Obecne kryteria wyboru odnosiły się jedynie do wsparcia w zakresie dotychczasowych usług rolniczych, w związku z proponowaną zmianą proponuje się poszerzyć katalog kryteriów wyboru w celu umożliwienia zdobywania punktów w ramach operacji objętych nowymi zakresami.

W celu dostosowania zobowiązań umownych do nowego wsparcia na podejmowanie działalności gospodarczej proponuje się wprowadzenie rozwiązania polegającego na zobowiązaniu beneficjenta do zarejestrowania działalności gospodarczej w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowym

Rejestrze Sądowym i rozpoczęcia jej wykonywania .

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się ponadto dostosowanie przepisów do proponowanej zmiany dotyczącej możliwości ubiegania się o pomoc na podejmowanie działalności gospodarczej w ramach nowych zakresów wsparcia, w zakresie miejsca realizacji operacji w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy będących osobami fizycznymi na podejmowanie działalności gospodarczej w ramach świadczenia usług związanych z rolnictwem i leśnictwem przez podanie miejsca zamieszkania.

2. Wprowadza się również zmiany mające na celu usunięcie błędnie rozumianego rozwiązania, jakim jest zobowiązanie do utrzymania przez okres 3 lat w okresie związania celem operacji tej samej wielkości przedsiębiorstwa poprzez doprecyzowanie przepisów w tym przedmiocie. W związku z tym, że taka interpretacja obowiązującego przepisu mogłaby powodować problemy z możliwością rozwoju przedsiębiorstw w swobodny sposób przez beneficjenta poddziałania, proponuje się uchylić przepis zmienianego rozporządzenia.

3. Wprowadza się również przepisy przejściowe, z których będzie wynikało, że do przyznania pomocy w sprawach wszczętych i niezakończonych oraz wypłaty środków finansowych, które nie zostały wypłacone do dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia stosuje się dotychczasowe przepisy, z wyłączeniem niektórych projektowanych przepisów zmieniających. Konieczne jest wprowadzanie przepisów przejściowych dotyczących postępowań o przyznanie pomocy w ramach poddziałania, bowiem do dnia wejścia w życie rozporządzenia będą toczyły się postępowania o przyznanie pomocy w związku z wnioskami złożonymi w ramach naboru, który odbył się w dniach od 30 listopada 2020 r. do 15 lutego 2021 r. (termin zakończenia naboru uległ zmianie z 13 stycznia 2021 r. na 15 lutego włącznie). Należy wobec tego rozstrzygnąć, tak aby nie było wątpliwości, które przepisy do przyznawania pomocy należy stosować w przypadku jeszcze niezakończonych postępowań. W tym celu wprowadza się zmianę regulującą, iż do przyznania pomocy w ramach postępowań wszczętych i niezakończonych stosujemy dotychczasowe przepisy z wyłączeniem zmiany odnoszącej się do wydłużenia okresu programowania o 2 lata. Dodatkowo należy zauważyć, że również wypłata pomocy finansowej w ramach poddziałania wymaga wprowadzenia rozwiązań, które przepisy należy stosować w przypadku postępowań wszczętych i niezakończonych wypłatą. W związku z tym, iż proponowane zmiany mogą pozytywnie wpłynąć na realizację operacji, które nie zostały zakończone wypłatą w zakresie wydłużenia okresu na zakończenie realizacji operacji oraz w zakresie osiągnięcia i utrzymania wielkości działalności gospodarczej, proponuje się, aby zaproponowane przepisy, miały również zastosowanie do tych postępowań, co do których nie zostały jeszcze wypłacone środki.

4. Ze względu na potrzebę jak najszybszego wejścia w życie zmian reguluje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak informacji na temat tożsamyh problemów w krajach członkowskich OECD i UE związanych z wdrażaniem działań na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.). Na podstawie przepisów rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE), każdy z krajów członkowskich opracowuje szczegóły zasad wdrażania w sposób indywidualny.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Potencjalni beneficjenci działania	Trudna do oszacowania, ponieważ proponowane zmiany dotyczą przyszłych naborów wniosków, a liczba ostatecznych beneficjentów jest nieznana.	Katalog podmiotów mogących ubiegać się o wsparcie w ramach poddziałania z godnie z przepisami wykonawczymi	Doprecyzowanie zasad wdrażania poddziałania 6.4 w zakresie możliwości ubiegania się o wsparcie oraz zakresu wsparcia.
ARiMR	Oddziały regionalne ARiMR – 16	-	1. Konieczność modyfikacji trybu postępowania w zakresie wdrażania przedmiotowego typu operacji. 2. Konieczność opracowania zmiany procedur związanych z przyznawaniem oraz wypłatą pomocy.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do konsultacji publicznych, uzgodnień i opiniowania stosownie do postanowień uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany w ramach konsultacji publicznych do:

- 1) Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych,

- 2) Krajowej Rady Izb Rolniczych,
- 3) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”,
- 4) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- 5) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”,
- 6) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników,
- 7) Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP,
- 8) Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”,
- 9) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 10) Federacji Związków Pracodawców Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
- 11) Krajowej Rady Spółdzielczej,
- 12) Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
- 13) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
- 14) Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
- 15) Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”,
- 16) Krajowej Izby Gospodarczej – Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego,
- 17) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich,
- 18) Związku Powiatów Polskich,
- 19) Krajowego Związku Grup Producentów Rolnych – Izby Gospodarczej,
- 20) Związku Gmin Wiejskich,
- 21) Polskiego Związku Rolników Ekologicznych,
- 22) Polskiego Towarzystwa Rolników Ekologicznych,
- 23) Stowarzyszenia „Polska Ekologia”,
- 24) Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych „Ekorolnik”,
- 25) Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych Św. Franciszka z Asyżu,
- 26) Związku Polskie Mięso,
- 27) Unii Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego,
- 28) Stowarzyszenia Polski Ziemniak,
- 29) Przewodniczącego Rady Rolnictwa Ekologicznego – Zakładu Systemów i Ekonomiki Produkcyjnej IUNG,
- 30) Polskiej Izby Technologii i Wyrobów Naturalnych,
- 31) Polskiej Izby Gospodarczej Maszyn i Urządzeń Rolniczych,
- 32) Polskiej Federacji Producentów Żywności,
- 33) Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka,

- 34) Polskiego Związku Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych,
- 35) Polskiego Związku Producentów Kukurydzy,
- 36) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego,
- 37) Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego,
- 38) Polskiego Związku Pracodawców-Uslugodawców Rolnych,
- 39) Izby Zbożowo – Paszowej,
- 40) Krajowej Unii Producentów Soków,
- 41) Związku Szkółkarzy Polskich,
- 42) Koalicji Żywa Ziemia,
- 43) Związku Polskiego Przemysłu Futrzarskiego,
- 44) Polskiej Federacji Ziemniaka,
- 45) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POL SUS”,
- 46) Polskiego Związku Owczarskiego,
- 47) Polskiego Związku Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu,
- 48) Krajowej Izby Producentów Drobiu i Pasz,
- 49) Związku Młodzieży Wiejskiej,
- 50) Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „Wieprz Polski”,
- 51) Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
- 52) Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
- 53) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
- 2) Konfederacji Lewiatan,
- 3) Forum Związków Zawodowych,
- 4) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) Związku Rzemiosła Polskiego,
- 6) Business Centre Club,
- 7) Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”,
- 8) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
- 9) Federacji Przedsiębiorców Polski,
- 10) Rady Dialogu Społecznego.

Projekt rozporządzenia otrzyma Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i

Rozwoju Wsi oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji (www.rcl.gov.pl) w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Informację zwrotną o niezgłaszaniu uwag otrzymano od:

Uwagi zgłosiły następujące podmioty:

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Zgodnie z art. 59 rozporządzenia nr 1305/2013, środki dostępne w ramach działań PROW 2014 - 2020 są współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz budżetu krajowego. Wdrożenie przepisów niniejszego rozporządzenia nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych ze strony budżetu krajowego.
---------------------	---

	Płatności finansowane będą ze środków corocznie planowanych w ustawach budżetowych na realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, polegających na zwiększeniu wydatków lub zmniejszeniu dochodów tych jednostek w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.</p> <p>Przepisy projektowanego rozporządzenia mają m.in. na celu zwiększenie dynamiki wydatkowania środków w ramach przedmiotowego typu operacji. Nie ma jednak możliwości przewidzenia zmiany tej dynamiki ponieważ nieznana jest liczba beneficjentów, która skorzysta z możliwości realizacji operacji.</p> <p>Projektowane rozporządzenie nie spowoduje zwiększenia łącznej puli środków przewidzianych na finansowanie tego działania w ramach PROW 2014 – 2020.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	0						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie mikro i małych przedsiębiorców.						

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia z uwagi na poszerzenie zakresów i rodzaju wsparcia również na podjęcie działalności gospodarczej będzie miało pozytywny wpływ na działalność mikro i małych przedsiębiorców, przez ułatwienie im dostępu do przyznania pomocy.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie negatywnie na procedurę przyznawania pomocy.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia z uwagi na poszerzenie zakresów wsparcia w ramach poddziałania na podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny Polski na obszarach wiejskich. Realizacja operacji w zakresie rolnictwa 4.0 z wykorzystaniem technologii cyfrowych będzie miało wpływ na poprawę środowiska naturalnego na obszarach wiejskich w gospodarstwach rolnych.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wykonanie planowanych przepisów nastąpi z dniem następującym po dniu ogłoszenia, ze względu na korzystny wymiar wprowadzanych zmian.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Monitorowanie i ocena efektów wdrażania programu, w tym przedmiotowego poddziałania, będzie realizowana poprzez określone w PROW 2014–2020 wskaźniki produktu i rezultatu. Ewaluacja prowadzona będzie zgodnie z zawartym w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 Planem Ewaluacji.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	